

Uppföljande granskning av socialnämndens och servicenämndens arbete utifrån 2019 års granskning av upphandlingsprocessen

Lunds kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och frågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	3
3. Iakttagelser	5
3.1. Rekommendation om utbildningsinsatser och kompetens.....	5
3.2. Rekommendation om kontroll av förvaltningsspecifika upphandlingar.....	7
3.3. Rekommendation om dokumentation av upphandlingar	10
4. Slutsats	23
5. Källförteckning	25
6. Revisionskriterium	26
6.1. Kommunallagen (2017:725)	26

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lunds kommun har EY följt upp hur servicenämndens och socialnämndens fortsatta arbete med upphandlingsprocessen har fortlöpt med utgångspunkt i revisionens iakttagelser, bedömningar och rekommendationer i samband med granskning 2019.

Granskningen visar att nämnderna har vidtagit flertalet åtgärder för att förbättra upphandlingsarbetet. Dessutom har kommunstyrelsen fattat beslut om en centraliserad upphandlingsorganisation och en handlingsplan som sträcker sig till 2023 har antagits. Den centraliserade upphandlingsorganisationen har hanterat flera frågor från tidigare granskning kring till exempel utbildning, kompetens och analyser. Organisationen är dock inte helt färdigutvecklad än och vissa nämnder så som till exempel socialnämnden har kommit längre i överlåtandet av upphandlingsarbetet till den centrala organisationen, medan andra så som till exempel servicenämnden har längre kvar i processen.

Sammanfattningsvis har socialnämnden till stor del vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i 2019 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det har bildats en ny arbetsgrupp som genomför löpande kontroller kopplat till upphandling. Genomförd stickprovsgranskning visar till stor del på en god dokumentation av upphandlingarna. Det noteras dock att tre av leverantörerna saknar avtal.

Vad gäller servicenämnden bedömer vi att nämnden delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i 2019 års granskning. Det finns numera möjlighet till utbildning av nyanställda samt att medarbetare kan genomföra utbildning innan upphandling. Vidare konstaterar vi att nämndens interna kontrollplan för 2020 och 2021 har omfattat kontroller avseende inköp och upphandling. Samtidigt visar genomförd stickprovsgranskning att det saknas tillräcklig dokumentation i fem av tretton granskade stickprov där fyra av dessa stickprov inte har konkurrensutsatts.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunrevisionen genomförde en fördjupad granskning av upphandlingsprocessen inom servicenämnden och socialnämnden under 2019. I granskningen konstaterades stora brister i dokumentationen av upphandlingar samt att inköp inte konkurrensutsatts. Fyra av fem stickprov inom socialnämnden hade inte konkurrensutsatts. Inom servicenämnden saknade fem av åtta stickprov tillräcklig dokumentation.

För att nå en hög grad av efterlevnad gentemot såväl lagstiftning som kommunala styrdokument är det viktigt att dessa förankras väl hos medarbetare i kommunens respektive verksamheter. Lika så är det viktigt att det är tydligt vilka förväntningar och krav som ställs på hur inköp av varor och tjänster ska genomföras.

I 2019 års fördjupade granskning gjordes även bedömningen att nämnderna behövde stärka uppföljningen av avtalstrohet, särskilt mot bakgrund av resultatet i stickprovsundersökningen.

Mot bakgrund av ovanstående har de förtroendevalda revisorerna fattat beslut om att genomföra en uppföljande granskning avseende upphandlingsprocessen i servicenämnden och socialnämnden.

2.2. Syfte och frågor

Uppföljningen har syftat till att följa upp hur servicenämndens och socialnämndens fortsatta arbete med upphandlingsprocessen har fortlöpt med utgångspunkt i revisionens iakttagelser, bedömningar och rekommendationer i samband med granskning 2019.

I uppföljningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- ▶ På vilket sätt har nämnderna arbetat med rekommendationerna i granskning av upphandlingsprocessen från 2019?
- ▶ Genomförs inköp i enlighet med LOU och kommunens riktlinjer och policy?

2.3. Genomförande och avgränsning

Uppföljningen tar sin utgångspunkt i följande rekommendationer från 2019 års granskning:

- ▶ Se till att det upprättas dokumentation vid upphandlingar i enlighet med regelverken och följa upp att så sker.
- ▶ Se till att anställda som genomför upphandlingar har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning.
- ▶ Stärka kontrollen av förvaltningsspecifika upphandlingar och inköp med särskilt hänseende på att säkerställa att konkurrensutsättning genomförs.

Uppföljningen har genomförts genom stickprovsundersökning och intervjuer. Sammantaget har dokumentationen i 22 upphandlingar granskas för att bedöma om upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU. Stickprovsundersökningen har även syftat till att ge en indikation om anställda ges tillräcklig utbildning samt om kommunens riktlinjer är styrande för verksamheten. Stickproven har avgränsats till nämndspecifika upphandlingar.

Kompletterande intervjuer har genomförts med nyckelpersoner inom respektive förvaltning (se källförteckning). Intervjuerna utgör även ett underlag för vilka åtgärder som har vidtagits utifrån rekommendationerna i 2019 års granskning.

Därutöver har iakttagelser inhämtats via dokumentstudier av protokoll, eventuellt utbildningsmaterial samt åtgärdsplaner.

3. Iakttagelser

I april 2021 godkände kommunstyrelsen en handlingsplan för centraliserad inköps- och upphandlingsorganisation. Handlingsplanen utgår från kommunkontorets utredning av kommunens inköps- och upphandlingsorganisation. Handlingsplanen innehåller en tidplan som sträcker sig till 2023.

Sedan kommunstyrelsens beslut om centraliserad organisation har upphandlingsenhetens medarbetare utökats från 11 till 24 medarbetare. Kommunens intranät innehåller en beskrivning av upphandlingsprocessen, rollfördelning samt riktlinjer för direktupphandling.

Den centrala upphandlingsenheten har en inköpsanalytiker som har tagit fram ett system för spendanalys¹. Systemet visar kommunens inköp fördelat på olika leverantörer. I systemet finns det även möjlighet att visa respektive förvaltnings inköp per leverantör. Upphandlingsenheten kommer att utbilda förvaltningarna i systemet under hösten 2022.

Vid intervju framförs att arbetet med centraliserade upphandlingar har implementerats i stort sett i nämnder. Införandet i servicenämnden beskrivs ha varit mer komplext eftersom servicenämnden sedan tidigare haft egen upphandlingsorganisation, men att samarbetet har förbättrats under de senaste månaderna.

3.1. Rekommendation om utbildningsinsatser och kompetens

I 2019 års granskning rekommenderades servicenämnden och socialnämnden att:

- ▶ Se till att anställda som genomför upphandlingar har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning.

3.1.1. Servicenämnden

Nämndens svar

I nämndens svar från 2019 framgår att servicenämnden sedan några år arbetar aktivt med att stärka upphandlingskompetensen inom förvaltningen. Svårigheter med rekrytering och begränsade medel har gjort att inköps- och upphandlingsarbetet ännu inte uppnått den nivå som förvaltningen önskade. Vid svarstillfället uppges att upphandlingar prioriteras i fallande värdeordning med hänsyn till kommersiella risker, svårighetsgrad och risker i förhållande till det samlade regelverket. Förvaltningen föreslår att kommunens underbemanning i förhållande till efterfrågat behov av stöd i upphandlingsrelaterade frågor åtgärdas.

¹ Analys av inköpen med syfte att kartlägga inköpsmönster.

Ytterligare rekrytering av upphandlingskompetens var beslutad men avvaktande i väntan på resultatet av budgetarbetet för 2020.

Under 2019 har utbildningen i direktupphandling anpassats och genomförts i samverkan med tekniska förvaltningen vid flera tillfällen.

lakttagelser vid uppföljande granskning

Servicenämnden får numera stöd av den centrala upphandlingsenheten kring utbildning och kommer under hösten att genomföra två heldagar med utbildning inom LOU för alla chefer. Under 2021 och 2022 har nämnden totalt haft fem informationstillfällen för chefer. Vid dessa tillfällen har det bland annat informerats om användning av ramavtal och vikten av dokumentation. Det erbjuds numera e-utbildningar, vilket uppges vara en viktig grund för nyanställd. Anställda kan även ta del av e-utbildningar i samband med upphandling.

För serviceförvaltningen finns framtagen utbildningsplan där utbildningar inom ekonomi, inköp, juridik och upphandling ingår. Det framgår att förvaltningen arbetar för att kunna kontrollera vilken utbildning medarbetare tagit del av.

Av intervju framgår att stödet från upphandlingsenheten numera är större vilket underlättar vid utbildning av personal. Upphandlingsenheten har tillfrågats av att utföra en del av utbildningen under 2022. Utbildningen genomförs inte bara för chefer utan även till exempel projektledare och förvaltare.

Bedömning

Bedömningen är att servicenämnden i stort sett vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen i granskningsrapporten från 2019. Bedömningen grundar sig i att det numera finns möjlighet för utbildning av nyanställda samt att medarbetare kan genomföra e-utbildningar vid upphandlingar. Genom stöd från upphandlingsenheten menar vi att kompetensen stärkts. Vi ser det som positivt att nämnden tagit fram utbildningsplan samt att den arbetar med att kunna säkerställa vilken del av utbildningsplanen medarbetare tagit del av.

3.1.2. Socialnämnden

Nämndens svar

I nämndens svar framgår att förvaltningen har tagit fram ett stödmaterial och nya rutiner för att stärka avtalstroheten. Vidare framgår det att förvaltningens ledningsgrupp har beslutat om att genomföra utbildningsinsatser för chefer och stabsfunktioner under 2020.

lakttagelser vid uppföljande granskning

Socialförvaltningen och den centrala upphandlingsenheten har tagit fram en utbildningsfilm om inköp som har visats på arbetsplatsträffar. Filmen finns tillgänglig på kommunens utbildningsportal.

Sedan slutet av 2021 finns det en utsedd inköpssamordnare per förvaltning. Samordnaren deltar vid månatliga chefsmöten för att informera om nya upphandlingar och aktuell information.

Nämndens checklista för introduktion av nya chefer innehåller att samtliga chefer ska besöka förvaltningens ekonomikontor för att informeras om bland annat LOU. Vid intervju framförs att förvaltningen har stärkt kompetensen i upphandlingsfrågor under de senaste åren.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden till stor del har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. Bedömningen görs mot bakgrund av att nämnden har tagit fram informationsmaterial som har kommunicerats till anställda, samt att roller och ansvar har tydliggjorts i reviderade rutiner.

3.2. Rekommendation om kontroll av förvaltningsspecifika upphandlingar

I 2019 års granskning rekommenderades servicenämnden och socialnämnden att:

- ▶ Stärka kontrollen av förvaltningsspecifika upphandlingar och inköp med särskilt hänseende på att säkerställa att konkurrensutsättning genomförs.

3.2.1. Servicenämnden

Nämndens svar

Det framgår av svar från 2019 att serviceförvaltningen ska se över aktiviteterna för intern kontroll 2020. Det uppges även att kommunen föreslås prioritera ett införskaffande av systemstöd för uppföljning av avtalstrohet och ökad möjlighet att analysera och värdeberäkna inköp.

lakttagelser vid uppföljande granskning

Sedan 2019 har det tillsatts en funktion som avtalscontroller som sedermera ersatts av inköpskoordinator. Koordinatorn har bakgrund som upphandlare och har fokus på uppföljning. Av intervju framgår att förvaltningens inköpskoordinator genomför spendanalys tillsammans med den centrala upphandlingsenheten. I spendanalysen ingår kontroll av avtalstrohet.

I samband med den nyinrättade funktionen har ramavtal samlats och organiserats i en avtalskatalog. Det uppges att det sedan tidigare granskning är tydligare för medarbetare vilka avtal som finns och vilka priser som gäller.

Som en del i införandet av avtalskatalog har servicenämnden tagit fram en ny rutin kring informationsredovisning, daterad 2021-02-10. Informationsredovisningen är tänkt att fungera till stöd för den dagliga dokument- och ärendehantering inom servicenämndens verksamhetsområden. Informationsredovisningen innehåller hanteringsanvisningar och fastställer gallringsfrister. Informationsredovisningsplanen uppges av förvaltningen uppdateras löpande där ny utkommer med cirka två års intervall.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av internkontrollplanen för 2020 och 2021. I internkontrollplan 2020 utgjordes ett av kontrollmomenten av leverantörstrohet. Den sammanfattande bedömningen var att det inte fanns några avvikelser. Inom ramen för 2021 års interna kontrollplan kontrollerades direktupphandlingar genom stickprovskontroller. Även här var den sammanfattande bedömningen att det inte fanns några avvikelser.

Bedömning

Bedömningen är att servicenämnden har beaktat och vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i granskningsrapporten från 2019. Bedömningen grundar sig i att det genomförs regelbunden kontroll av avtalstrohet av inköpskoordinator. Bedömningen grundar sig även i att leverantörstrohet och direktupphandlingar varit en del av nämndens internkontrollplan 2020 respektive 2021.

3.2.2. Socialnämnden

Nämndens svar

Förvaltningen har tagit fram en ny rutin för avtalsregister för att tydliggöra ansvarsfördelningen. Det finns utsedda administratörer som ska påminna när tidsgränserna för avtalen är på väg att gå ut.

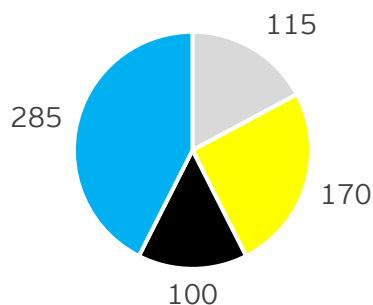
I svaret framgår vidare att förvaltningen har inventerat nämndens inköp för att identifiera områden där det saknas avtal.

lakttagelser vid uppföljande granskning

Nämndens budget fördelas enligt följande:

Fördelning av nämndens kommunbidrag (mnkr)

- Försörjningsstöd
- Externt köpt vård och boende
- Boende i egen regi
- Övrig verksamhet

Övrig verksamhet avser personalkostnader, lokalkostnader och kommungemensamma kostnader.

Nämnden genomför egna upphandlingar, deltar i kommungemensamma upphandlingar samt använder upphandlingar som genomförs av Skånes kommuner. Skånes Kommuner genomför samordnade upphandlingar för kommuner i Skåne, Halland och Kronobergs län. Socialnämnden använder Skånes Kommuner avtal avseende bland annat HVB för vuxna samt öppenvård och konsulentstöd inom individ- och familjeomsorgen.

Nämnden har gjort en sammanställning över all köpt vård i februari 2022. Sammanställningens resultat framgår av nedanstående tabell:

	Andel av placeringar
Upphandlat av Skånes kommuner	40%
Upphandling pågår Skånes kommuner (avtal som löpt ut används fortsatt, i avvaktan på nytt avtal)	22%
Upphandling pågår i kommunen	20%
Skyddat boende, avvaktar upphandling genom Skånes kommuner	11%
Statens institutionsstyrelse	4%
Saknar avtal	4%
Summa	100%

Skånes kommuners upphandling av HVB för barn och unga har överprövats och det finns därmed inga gällande avtal på området. Skånes kommuner har informerat kommunerna om att kommunerna ska följa sina egna rutiner för upphandling och inköp vid köp av HVB för barn och unga. Vid intervju med socialförvaltningen framförs att nämnden har fortsatt att använda avtalen från Skånes kommuners förra upphandling avseende HVB för barn och unga.

Nämndens ekonomichef har tillsatt en arbetsgrupp som leds av inköpssamordnaren. Gruppen har i uppdrag att genomföra kontroller och sprida information om upphandling. Gruppen har kontrollerat:

- ▶ Leverantörer för köpt vård
 - 16 av 244 externa placeringar hade gjorts utanför avtal. I två av fallen saknades anledning till att placeringen hade gjorts utanför avtalet.
- ▶ Att leverantörer via Skånes Kommuners avtal fakturerar i enlighet med priserna i avtalen
 - Kontrollen omfattade 20 fakturor under perioden januari till mars 2022. Inga avvikelser noterades.

Arbetsgruppens har en inplanerad kontroll som omfattar diarieföring av direktupphandlingar. Vid intervju framförs att arbetsgruppen arbetar med att färdigställa strukturerna för kontrollerna, bland annat avseende kontrollernas frekvens. Kontrollerna ingår inte i nämndens handlingsplan för intern kontroll.

Staben har inventerat vilka insatser som inte omfattas av Skånes kommuners avtal. Inventeringen visade att omfattningen av dessa insatser uppgår till 20 mnkr per år. Förvaltningen har kontaktat Skånes kommuner för att stämma om det finns några planerade upphandlingar som omfattar insatserna. Nämnden har genomfört tre upphandlingar av insatser med anledning av att Skånes kommuner antingen inte kommer att upphandla insatsen alternativt att upphandlingen kommer att genomföras längre fram i tiden. Nämndens upphandlingar omfattar akutboende, konsulentstödda familjehem för vuxna och stöd i boende vuxna.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. Bedömningen görs mot bakgrund av att det har genomförts kontroller av avtalstrohet samt att leverantörer fakturerar enligt avtal. Vi ser positivt på att det finns fler inplanerade kontroller.

3.3. Rekommendation om dokumentation av upphandlingar

I 2019 års granskning rekommenderades servicenämnden och socialnämnden att:

- ▶ Se till att det upprättas dokumentation vid upphandlingar i enlighet med regelverken och följa upp att så sker

3.3.1. Servicenämnden

lakttagelser vid uppföljande granskning

Resultatet av stickprovsundersökningen redovisas i nedanstående tabeller. Tabellerna visar vilket underlag som granskarna har fått ta del av samt eventuella kommentarer till utfallet.

Bemt AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Funktionskontroll av ventilationssystem	
Fakturerat 2021	1,3 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet gällde till och med 2021-02-05 med möjlighet att förlänga avtalet i 1 år i taget i maximalt 3 år. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av två avtalsförlängningar där den senaste sträcker sig till 2023-02-04.

Broby sten och plattsättning	Dokumentation	Kommentar
Avser	Stensättning	
Fakturerat 2021	3,9 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Det har inte genomförts någon upphandling avseende stensättning. Vid intervju framförs att förvaltningen har haft svårt att få in anbud. Det uppges av förvaltningen att det finns ett pågående arbete med att öka andelen egenanställda stensättare.

CA Andersson eftr. AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Utförande av reparations, service, underhålls- samt ny, om, och tillbyggnadsarbeten inom fackområdet glasarbeten.	
Fakturerat 2021	2,1 mkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet gällde till och med 2020-12-31 med möjlighet att förlänga avtalet i 12 månader. Granskarna har tagit del av avtalsförlängning. Öppningsprotokoll och anbudsutvärdering saknas. Ny upphandling har genomförts med avtal tecknat från och med 2022-03-14.

Erlandsson Bygg i Syd AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Byggservice	
Fakturerat 2021	1,8 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Stickprovet föranledde inga kommentarer.

Gastella AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Hyreskontrakt för lokal	
Fakturerat 2021	1,9 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Ja	Hyreskontrakt

Kommentar:

Vid förfrågan framgår det att det finns ett hyreskontrakt för inköpen men att övrig dokumentation saknas för inköpen.

Great Security Sverige AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Låstjänster	
Fakturerat 2021	5,8 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet sträcker sig till 2022-05-01 med möjlighet till förläggning i som längst 2 år. Stickprovet föranledde inga kommentarer.

Levin & Ohlsson Måleri AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Målningsarbeten	
Fakturerat 2021	5,4 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	Framgår i tilldelningsbeslut
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Ramavtalet avser måleriarbeten. Avtalet gäller till och med 2022-07-31 med möjlighet till förlängning. Stickprovet föranledde inga kommentarer.

Lås och larm aktuellt i Malmö AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Akuta installationer i fastighetsobjekten	
Fakturerat 2021	1,2 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Dokumentation och avtal saknas. Upphandling uppges vara beställd där förhoppningen är att ett avtal ska vara på plats under hösten 2022.

Mats Brorsson	Dokumentation	Kommentar
Avser	Julgranar	
Fakturerat 2021	1 mnkr	

Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Avtal och dokumentation för inköpen saknas. Inköpen för 2020 uppges ej blivit fakturerade i tid vilket gör att kostnaden för 2020 är bokförd för 2021. Detta innebär att kostnaden för 2021 innefattar både 2020 och 2021.

Sectragon AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Ombyggnad av inbrott- och passagerarsystem	
Fakturerat 2021	1,8 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	Underskrift saknas av Sectragon AB

Kommentar:

Sectragon AB har upphandlats till ett fast pris av 1 693 850 SEK exklusive mervärdesskatt.

Skeppshultcykeln AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Cyklar	
Fakturerat 2021	1,8 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	

Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet gäller till och med två år efter avtalsstart det vill säga till och med 2021-04-24. Avtalet kan förlängas upp till två år, ett år i taget. Vi har tagit del av två avtalsförlängningar där den senaste har utgångsdatum 2023-04-23.

Aktiebolaget Sydsten	Dokumentation	Kommentar
Avser	Grus- och krossmaterial	
Fakturerat 2021	1,5 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Stickprovet föranledde inga kommentarer.

Vellingetaxi AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Skolskjuts	
Fakturerat 2021	5,3 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet gällde till och med 2021-06-30 med möjlighet att förlänga avtalet i upp till 2 år med 1 år i taget. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av två avtalsförlängningar.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden inte har vidtagit åtgärder i tillräcklig utsträckning. Bedömningen görs mot bakgrund av att fem av stickproven saknar nödvändig upphandlingsdokumentation där fyra av inköpen inte konkurrensutsatts. Nämnden behöver fortsatt säkerställa att nödvändig dokumentation upprättas.

3.3.2. Socialnämnden

lakttagelser vid uppföljande granskning

I 2019 års granskning noterades att det förekom fem stickprov där det inköpen inte hade konkurrensutsatts.

2019	lakttagelser 2022
Inköp av mat (Willys och Citygross)	2021 års leverantörsreskontra visar att det inte har gjorts några inköp från Citygross. Det har gjorts inköp för 10 000 kr hos Willys.
MI-utbildning	Upphandling har genomförts.
Verksamhetssystem (Tieto)	Upphandling pågår. Förvaltningschefen har fastställt ett projektdirektiv för upphandling av verksamhetssystem. I direktivet framgår ansvarsfördelning, mål och beskrivning av hur upphandlingen ska genomföras.
Larm (Tunstall)	Larmsystemen i fastigheterna köps in av serviceförvaltningen. Socialförvaltningen betalar avgifterna av larmet men inköp/upphandling av leverantör utförs av serviceförvaltningen.

Resultatet av stickprovsundersökningen i den uppföljande granskningen redovisas i nedanstående tabeller. Tabellerna visar vilket underlag som granskarna har fått ta del av samt eventuella kommentarer till utfallet.

Traktorvägens livs AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Livsmedel	
Fakturerat 2021	2,3 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Avtalet gällde till och med 2020-08-31 med möjlighet att förlänga avtalet i 1 + 1 år. Granskarna har tagit del av två avtalsförlängningar.

Kabit	Dokumentation	Kommentar
Avser	HVB barn och unga	
Fakturerat 2021	1,5 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Det saknas avtal för HVB barn och unga. Skånes kommuner har påbörjat en upphandling som har överprövats. Skånes kommuner har förmedlat följande till kommunerna:

"HVB barn och unga - Rutin under period då det saknas ramavtal:

Varje kommun har egna interna rutiner för upphandling och inköp, där särskilda rutiner för upphandling ska/bör framgå. Prata med din närmsta chef/ arbetsledare för att få veta hur du ska hantera situationen."

Enligt uppgift från socialförvaltningen kan kommunen inte genomföra en egen upphandling eftersom de har förbundit sig till att delta i den pågående upphandlingen som har överprövats.

Crewford	Dokumentation	Kommentar
Avser	HVB barn och unga	
Fakturerat 2021	0,7 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Det saknas avtal för HVB barn och unga. Skånes kommuner har påbörjat en upphandling som har överprövats. Skånes kommuner har förmedlat följande till kommunerna:

"HVB barn och unga - Rutin under period då det saknas ramavtal:

Varje kommun har egna interna rutiner för upphandling och inköp, där särskilda rutiner för upphandling ska/bör framgå. Prata med din närmsta chef/ arbetsledare för att få veta hur du ska hantera situationen."

Offentlig säkerhet/addsecure	Dokumentation	Kommentar
Avser	Personallarm	
Fakturerat 2021	0,7 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Nej	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Nej	
Anbudsutvärdering	Nej	
Tilldelningsbeslut	Nej	
Avtal	Nej	

Kommentar:

Den centrala upphandlingsenheten har genomfört en samordnad ramavtalsupphandling för larmtjänster. Offentlig säkerhet tilldelades kontrakt den 31 mars 2022 men upphandlingen har överprövats.

Förvaltningens samtliga avtal är uppsagda och kommer fasas över till kommunövergripande ramavtal när avtalstiden löpt ut.

Stiftelsen fyrljuset	Dokumentation	Kommentar
Avser	Familjehem för vuxna	
Fakturerat 2021	1,1 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Nej	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	
Avtal	Ja	Startdatum 2022-03-25

Kommentar:

Upphandlingen genomfördes under 2021 och avtalet började att gälla från och med januari 2022. Upphandlingen är ett ramavtal för familjehem för vuxna och 26 av 28 anbudsgivare tilldelades kontrakt. Upphandlingen genomfördes som ett resultat av ovan nämnd kartläggning av vilka områden som inte omfattas av Skånes kommuners avtal.

Socialnämnden hade inget avtal med Stiftelsen fyrljuset under 2021 när leverantören fakturerade 1,1 mnkr.

Ramlösa Social Utveckling AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Familjehem för vuxna	
Fakturerat 2021	0,7 mnkr	
Förfrågningsunderlag	Ja	
Öppningsprotokoll	Ja	
Vinnande anbud	Ja	
Anbudsutvärdering	Ja	
Tilldelningsbeslut	Ja	

Avtal	Ja	Startdatum 2022-04-27
-------	----	-----------------------

Kommentar:

Upphandlingen genomfördes under 2021 och avtalet började att gälla från och med januari 2022. Upphandlingen är ett ramavtal för familjehem för vuxna och 26 av 28 anbudsgivare tilldelades kontrakt.

Socialnämnden hade inget avtal med Ramlösa Social Utveckling under 2021 när leverantören fakturerade 0,7 mnkr.

Åkesson Managementkonsult AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Konsultstöd	
Fakturerat 2021	0 kr	
Inköpet har konkurrensutsatts	Ja, tre leverantörer har tillfrågats	
Blankett "Dokumentation av direktupphandling"	Ja	
Beslut som anger skäl för antagande av anbud	Nej	
Avtal	Ja	

Kommentar:

Upphandlingen genomfördes som en direktupphandling. Upphandlingen är dokumenterad i kommunens blankett för direktupphandlingar. Det inkom ett anbud till kommunen. Nämnden har inte avropat något konsultstöd och det har därmed fakturerats 0 kr.

LifeConcern AB	Dokumentation	Kommentar
Avser	Konsultstöd ledarutveckling	
Fakturerat 2021	0 kr	
Inköpet har konkurrensutsatts	Ja, tre leverantörer har tillfrågats	
Blankett "Dokumentation av direktupphandling"	Nej	
Beslut som anger skäl för antagande av anbud	Ja	

Avtal	Ja	
-------	----	--

Kommentar:

Upphandlingen genomfördes som en direktupphandling. Upphandlingen är inte dokumenterad i kommunens blankett för direktupphandlingar.

Avtalet tecknades i april 2021 och nämnden kan avropa konsultstöd fram till och med juni 2022. Nämnden har inte avropat något konsultstöd och det har därmed fakturerats 0 kr.

Bedömning

Det är positivt att nämnden har vidtagit åtgärder inom de områden som det konstaterades brister i 2019 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att nämnden har slutat att genomföra inköp hos leverantören alternativt upphandlat tjänsten.

Nämnden genomför till stor del inköp i enlighet med LOU och kommunens riktlinjer och policy. Stickproven i den uppföljande granskningen visar att det finns tre leverantörer där det saknas gällande avtal. Samtidigt bedömer vi att nämnden har stärkt inköpsprocessen sedan 2019 genom en kartläggning över vilka områden som det saknas avtal via Skånes kommuner och därefter genomfört upphandlingar. Nämnden bör fortsatt säkerställa att nödvändig dokumentation i enlighet med regelverken upprättas.

4. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden till stor del har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i 2019 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det har bildats en ny arbetsgrupp som genomför löpande kontroller kopplat till upphandling. Genomförd stickprovsgranskning visar till stor del på en god dokumentation av upphandlingarna. Det noteras dock att tre av leverantörerna saknar avtal.

Rekommendation	Svar socialnämnden
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Se till att anställda som genomför upphandlingar har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning. 	<p>Ja.</p> <p>Det har tagits fram informationsmaterial som har kommunicerats till anställda. Ansvar har tydliggjorts genom revidering av rutiner.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Stärka kontrollen av förvaltningsspecifika upphandlingar och inköp med särskilt hänseende på att säkerställa att konkurrensutsättning genomförs. 	<p>Ja.</p> <p>Det har skapats en arbetsgrupp som bland annat har i uppdrag att genomföra kontroller av upphandlingsprocessen. Det har genomförts två kontroller under 2022 och fler är inplanerade.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Se till att det upprättas dokumentation vid upphandlingar i enlighet med regelverken och följa upp att så sker 	<p>Delvis.</p> <p>Det har genomförts kontroller av att de leverantörer som används har gällande avtal. Det har däremot inte genomförts några kontroller av dokumentationen av upphandlingarna. Genomförd stickprovsgranskning visar att inköpen till stor del har dokumenterats i enlighet med LOU och interna regler.</p>

Vad gäller servicenämnden bedömer vi att nämnden delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i 2019 års granskning. Det finns numera möjlighet till utbildning av nyanställda samt att medarbetare kan genomföra utbildning innan upphandling. Vidare konstaterar vi att nämndens interna kontrollplan för 2020 och 2021 har omfattat kontroller avseende inköp och upphandling. Samtidigt visar genomförd stickprovsgranskning att fyra av tretton

granskade stickprov inte har konkurrensutsatts samt att det saknas tillräcklig dokumentation i fem av stickproven.

Rekommendation	Svar servicenämnden
<p>▶ Se till att anställda som genomför upphandlingar har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning.</p>	<p>Ja. Det finns möjlighet för medarbetare att genomföra utbildning enligt utbildningsplan. Det är positivt att det pågår ett arbete med att kunna följa upp vilka utbildningar som medarbetare genomför.</p>
<p>▶ Stärka kontrollen av förvaltningsspecifika upphandlingar och inköp med särskilt hänseende på att säkerställa konkurrensutsättning genomförs.</p>	<p>Ja. Det genomförs regelbunden kontroll av avtalstrohet. Leverantörstrohet och direktupphandlingar var en del av nämndens internkontrollplan 2020 respektive 2021.</p>
<p>▶ Se till att det upprättas dokumentation vid upphandlingar i enlighet med regelverken och följa upp att så sker</p>	<p>Nej. Fem av tretton stickprov saknar nödvändig upphandlingsdokumentation där fyra av stickproven inte har konkurrensutsatts.</p>

Lund 14 september 2022

Malin Lundberg
EY

Anna Färdig
EY

Victor Klügel
EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Servicedirektör
- ▶ Enhetschef serviceförvaltningens stab
- ▶ Affärsutvecklare serviceförvaltningen
- ▶ Socialdirektör
- ▶ Ekonomichef socialförvaltningen
- ▶ Verksamhetschef vuxen, socialförvaltningen

Analyserade dokument

- ▶ Informationsredovisning för servicenämnden, 2021-02-10
- ▶ Granskningsrapport intern kontroll 2021 servicenämnden
- ▶ Granskningsrapport intern kontroll 2020 servicenämnden
- ▶ Utbildningsplan serviceförvaltningen 2022
- ▶ Handlingsplan intern kontroll 2022 socialnämnden
- ▶ Presentation: Upphandling och avtalstrohet 2022-06-08
- ▶ Dokumentation kopplat till stickproven
- ▶ Utredning av central inköps- och upphandlingsorganisation i Lunds kommun, 2021-02-12

6. Revisionskriterium

6.1. Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.